ÚŘEDNÍ LIST
REPUBLIKY ČESKOSLOVENSKÉ

I. DÍL
NAŘIZOVACÍ

REDAKCE A ADMINISTRACE PRAHA III, KARMELITSKÁ 6

Telefony: 415-26, 415-65, prodejny jednotlivých výtisků 457-60, 415-15. - Vychází podle potřeby.

Částka 53. V Praze dne 13. dubna 1950. Cena Kčs 2·—

OBSAH:

(240.—242.) 240. Vyhláška ministerstva školství, věd a umění, ministerstva informací a osvěty a Státního úřadu pro tělesnou výchovu a sport **o rozsahu činnosti referátu krajských národních výborů pro školství, osvětu a tělesnou výchovu a o jejich rozdělení na oddělení.**

241. Vyhláška ministerstva zdravotnictví **o léčivech vydávaných mimo lékárny.**

242. Vyhláška ministerstva techniky, **kterou se vydávají pokyny a směrnice pro stavbu mlékáren.**

240.

VYHLÁŠKA
ministerstva školství, věd a umění, ministerstva informací a osvěty a Státního úřadu pro tělesnou výchovu a sport

ze dne 8. března 1950

o rozsahu činnosti referátů krajských národních výborů pro školství, osvětu a tělesnou výchovu a o jejich rozdělení na oddělení.

Ministerstvo školství, věd a umění, ministerstvo informací a osvěty a Státní úřad pro tělesnou výchovu a sport v dohodě s ministerstvem vnitra a s ostatními zúčastněnými ústředními úřady stanoví podle § 1 odst. 2 a § 3 vládního nařízení č. 14/1949 Sb., o referátech krajských národních výborů pro školství, osvětu a tělesnou výchovu (dále jen referát):

Část I.

Rozsah činnosti referátu.

V rámci úkolů stanovených v § 2 vl. nař. č. 14/1949 Sb. ve znění vládního nařízení č. 232/1949 Sb., kterým se mění předpisy o některých referátech krajských národních výborů (zde jsou uvedeny proloženě) se podrobně vymezuje rozsah činnosti referátu takto:

Odstavec 1: Referát obstarává krajskou správu ve věcech školských, vědeckých a uměleckých, nadačních, státně propagačních, lidové výchovy, knihovnictví a tělesné výchovy.

Odstavec 2. Ve věcech uvedených v odstavci 1 plní referát — bez újmy příslušnosti jiných orgánů (úřadů) — zejména tyto úkoly:

Č. 1.

Vypracovává ve svém oboru dílčí plán vlastního krajského plánu a kontroluje jeho plnění a spolupracuje s plánovacím referátem krajského národního výboru při plnění jeho úkolů.

Vypracovává plán na budování mateřského, národního a středního školství a podává návrhy pro vypracování plánu na zřizování a zrušování škol třetího stupně.

Spolupůsobí při plánování všech zařízení sloužicích k podpoře věd a umění a k šíření jich mezi lidem.

Vypracovává plán soustavné kulturní a státně politické výchovy lidu.

Vypracovává plán mimoškolní tělesné výchovy, výchovného pobytu v přírodě a turistiky, řídí plánovací činnost jednotné tělovýchovné organisace a dozírá na ni.

Spolupůsobí při plánování všech osobních a věcných potřeb ve svém oboru, zvláště také při plánování staveb a zařízení školních budov a při kinofikačním plánování Československého státního filmu.

Č. 2.

Pečuje o povznesení jednotné výchovy a obecného i odborného vzdělání mládeže, jakož i o další školní vzdělání pracujících osob, zřizuje školy a stanoví jejich obvody, zřizuje třídy na školách a kursy pro pracující osoby, spravuje školy a dozírá na ně.

Usiluje o to, aby škola byla cele zapojena do socialistické výstavby státu.

Zřizuje a zrušuje školy mateřské, školy prvního a druhého stupně a zvláštní školy pro mládež duševně vadnou, stanoví a mění obvody těchto škol a dozírá na zřizování a zrušování dalších tříd (poboček, pobočných tříd) na těchto školách.

Prohlašuje docházku do mateřské školy za povinnou a ruší povinnou docházku.

Povoluje rozdělení třídy na skupiny pro vyučování ručním pracím na národní škole.

Vydává směrnice o zřizování zájmových kroužků, podpůrného vyučování v samostatných skupinách pro žáky, kteří se při vyučování nebo v postupu opozdí, a oddělení pro náboženskou výchovu s menším počtem vyučovacích hodin na školách prvního a druhého stupně, jakož i o tvoření skupin pro vyučování tělesné výchově a nauce o domácnosti na střední škole.

Zřizuje kursy při středních školách pro přípravu ke zkoušce z učiva těchto škol.

Rozhoduje o zařazení dítěte do škol pro mládež vyžadující zvláštní péče, nedojde-li k jednomyslnému usnesení okresní odborné komise.

Spolupůsobí při zřizování a zrušování škol třetího stupně a pobočných tříd na těchto školách.

Povoluje oddělení, po př. pobočná oddělení, a seminární kroužky, po př. jejich pobočná oddělení, pro vyučování v nepovinných předmětech a zájmových kroužcích na gymnasiích.

Zřizuje kursy při povinných a výběrových odborných školách pro další odborné vzdělávání pracujících osob a spolupůsobí při zřizování kursů z učiva jednotlivých ročníků gymnasia pro pracující osoby.

Zřizuje výběrové komise na výběrových školách třetího stupně a účastní se na zřizování komisí pro závěrečné zkoušky (zkoušky dospělosti) na těchto školách.

Jmenuje členy místních poradních sborů pro jednotlivé povinné a výběrové odborné školy, které mu jsou přímo podřízeny.

Spolupůsobí při zřizování státních kursů pro přípravu pracujících na vysoké školy, provádí nábor pro tyto kursy, sestavuje komise pro přijímací zkoušky a účastní se na sestavování komisí pro závěrečné zkoušky (zkoušky dospělosti).

Řídí po stránce pedagogické i administrativní správu škol, na něž se vztahuje školský zákon, a dozírá na ně.

Spolupůsobí při obsazování míst na školách a ve školské správě.

Zdokonaluje operativnost referátu jakož i podřízených úřadů (orgánů) školské správy a spolupůsobí při zvyšování osobní odpovědnosti a odborné i politické úrovně učitelských kádrů.

Spolupůsobí při správě vysokých škol.

Č. 3.

Dohlíží na městské hudební ústavy a na soukromá učiliště všeho druhu a pečuje o pedagogický dohled na jesle a útulky pro děti ve věku předškolním.

Svoluje k dalšímu provozování soukromých učilišť a stanoví, za jakých podmínek mohou býti nadále provozována, stanoví, které městské hudební školy a za jakých podmínek se mohou dále provozovati jako hudební ústavy, a dohlíží na provoz těchto učilišť a ústavů.

Pečuje o pedagogický dohled na jesle a útulky pro děti ve věku předškolním v obvodech mateřských škol.

Č. 4.

Pečuje o zřizování domovů a družin mládeže při školách, o sociální potřeby studentstva, i pokud jde o jeho ubytování, a o zřizování sdružení rodičů a přátel školy a dohlíží na činnost dotyčných zařízení a sdružení.

Zřizuje žákovské domovy, po př. domovy studujících vysokých škol, a vydává směrnice o dohledu na ně, pečuje o zřizování a dohlíží na provoz rekreačních středisek pro žáky a pro studující vysokých škol, povoluje státní studijní podpory a dohlíží na zřizování a činnost sdružení rodičů a přátel školy.

Č. 5.

Uvědomuje lid v duchu lidové demokracie řízením státně politické výchovy, programovým vedením státně politických akcí a spolupůsobením při morálně politické výchově občanstva k brannosti.

Organisuje v kraji státněpoliticky výchovné akce, státní oslavy a jubilea, vede osvětové kampaně zvyšující státně politické uvědomění občanů všech vrstev, upevňuje podnětnými osvětovými akcemi spojenecký svazek dělníků a rolníků.

Vede v patrnosti místní a závodní rozhlasy, opatřuje a připravuje informační a propagační materiál pro ně a dohlíží na programovou stránku vysílání.

Podává ministerstvu informací a osvěty zprávy a návrhy v otázkách povolování periodického tisku a o stavu regionálního knižního trhu a spolupracuje při distribuci domácí i cizojazyčné státně propagační a vzdělávací literatury.

Č. 6.

Přispívá ke zvýšení produktivity práce všeobecnou podporou socialistického soutěžení.

Propaguje a podporuje všemi osvětovými prostředky jednotný hospodářský plán a socialistické soutěžení, údernické hnutí a pracovní obětavost jednotlivců i pracovních kolektivů pro vítězství socialistické práce.

Pečuje o objasnění důležitých hospodářských otázek a úkolů vyplývajících z jednotného hospodářského plánu pracujícímu lidu.

Pečuje o rozšíření myšlenky družstevnické a podporuje družstevní hnutí prostředky výchovnými (jednotné zemědělské družstvo, družstvo Osvobozená domácnost a j.).

Č. 7.

Pečuje o soustavné mimoškolní vzdělání lidu na podkladě vědeckého světového názoru stálými osvětovými zařízeními, osvětovými učilišti a školením pracujících osob.

Provádí soustavnou kulturní a státně politickou výchovu dorostu i dospělých.

Pečuje o zřizování osvětových učilišť, všeobecně je řídí a dozírá na ně.

Spolupracuje s jednotnou odborovou organisací v otázkách výchovy a vzdělání pracujících osob.

Spolupůsobí při obsazování míst ve veřejné osvětové péči.

Vybírá a odborně i politicky školí ředitele a učitele pro osvětová učiliště.

Politicky, programově a methodicky školí odborné pracovníky veřejné péče osvětové, zejména knihovníky lidových knihoven, pracovníky místního a závodního rozhlasu, pracovníky zemědělské osvěty, hnutí mládeže a hnutí žen, pracovníky osvětové zdravotní služby, obecní kronikáře, vlastivědné a národopisné pracovníky, šachové instruktory, pracovníky divadelní, hudební a výtvarně umělecké výchovy a propagace, pracovníky v oboru výchovy filmem, ve spolupráci s příslušnými masovými a jinými organisacemi, úřady a institucemi.

Spolupracuje s Jednotným svazem zemědělců a ostatními masovými organisacemi při osvětové a státně politické výchově zemědělců.

Pečuje o kulturní a státně politickou výchovu žen v ideové a organisační spolupráci s Československým svazem žen, poskytuje osvětovou pomoc při zakládání krajských, okresních a místních výborů Československého svazu žen, soustavně vychovává dívčí mládež ke správné volbě povolání a spolupracuje s redakcemi ženských časopisů.

Pečuje o mimoškolní osvětovou a státně politickou výchovu mládeže ve spolupráci s Československým svazem mládeže a jeho složkou Pionýrů, podporuje tento svaz a jeho složky. Spolupracuje na Soutěži tvořivosti mládeže a podporuje ji a zapojuje kulturní brigády mládeže do veřejné péče osvětové.

Spolupůsobí na zdravotnické výchově lidu s příslušnými orgány a institucemi zdravotní služby.

Pečuje o rozvoj kulturní činnosti spolků a masových organisací, účastní se při projednávání spolkových záležitostí s hlediska lidové výchovy a sleduje, jak spolky pečují o státně politickou výchovu členstva a o činnost výchovně osvětovou vůbec. Účastní se při projednávání záležitostí kulturních podniků s hlediska lidové výchovy.

Podporuje propagačně i organisačně hru v šachy.

Č. 8.

Pečuje o rozvoj věd a umění a usiluje o to, aby se kultura stala majetkem všeho lidu tím, že zřizuje kulturní družstva, spolupracuje s kulturními pracovníky, pečuje o zřizování domů osvěty a jejich kulturních zařízení, jakož i o odborné školení lidovýchovných pracovníků a ochotníků.

Podporuje vědeckou činnost a pečuje o vědecké společnosti, korporace, ústavy a komise.

Pečuje o regionální život literární, vede v patrnosti spisovatele a jejich organisace v kraji a podporuje jejich činnost. Vypisuje soutěže literární a krajské ceny, pečuje o literární pozůstalosti, organisuje a podporuje literární činnost pracujících a zejména mládeže; opatřuje věci spisovatelských patronátů krajových.

Podporuje činnost hudebních organisací, stará se, aby koncertní podniky a zájezdy byly řádně vybaveny a hospodářsky zajištěny, organisuje krajské hudební soutěže a vypisuje krajské hudební ceny, pečuje o zachování cenných hudebních archivů a nástrojů, podporuje rozvoj hudební kultury pracujících, zejména mládeže; pečuje o výchovu hudebního a tanečního dorostu, o školení ochotnických dirigentů a o zřizování hudebních a tanečních souborů.

Pečuje o divadla, vykonává nad nimi osvětový dozor a zejména dbí, aby divadla plnila své kulturní poslání; zřizuje a provozuje krajská divadla, po př. opatřuje a podporuje zřízení a provozování divadel jinými provozovateli, pečuje o divadelní zájezdy a soutěže, vypisuje krajské divadelní ceny, uděluje povolení k veřejnému provozování divadla a pečuje o školení divadelních ochotníků.

Podporuje výtvarná umění, vede v patrnosti výtvarné umělce a jejich sdružení, vypisuje výtvarně umělecké soutěže a krajské ceny, vede v patrnosti výtvarně umělecké sbírky a jednotlivá významná umělecká díla, pečuje o výtvarnou výchovu, zejména také s ohledem na zvýšení výtvarné hodnoty výrobků, podporuje výtvarně uměleckou činnost pracujících a mládeže, dbá o věci veřejné estetiky a opatřuje věci výtvarně uměleckých patronátů krajových.

Pečuje o distribuci umění a usiluje o jeho zpřístupnění nejširším masám pracujícího lidu; spolupracuje s Hudební a artistickou ústřednou a uměleckou distribuční organisací „Umění lidu" na propagaci uměleckých podniků.

Pečuje o rozvoj lidového umění a lidové tvořivosti ve spolupráci s Ústředím lidové tvořivosti.

Organisuje zřizování a využití vzorných národopisných souborů lidové hudby a tance.

Pečuje o činnost a úroveň Lidové zábavy a dozírá na ni ve spolupráci s odbočkami Hudební a artistické ústředny a Umění lidu.

Č. 9.

Ochraňuje památky pravěké, historické, umělecké a kulturní vůbec, pečuje o archivnictví, musejnictví, knihovnictví, galerie a výstavy, vyjímajíc správní věci veřejných archivů, pečuje o ochranu přírody a krajiny a zajišťuje, aby výsledků bylo využito pro výchovu lidu.

Pečuje o zachování památek, vyjímajíc udržování památek církevních, a o vědecké probádání památek ve spolupráci se Státním památkovým úřadem a konservátory.

Pečuje o archivnictví v kraji, vyjímajíc správní věci veřejných a církevních archivů.

Zřizuje a provozuje krajská musea, knihovny a galerie, po případě podporuje krajové (okresní a místní) ústavy toho druhu, a dbá o jejich zapojení do výchovné činnosti osvěty.

Pečuje o pořádání kulturních výstav všeho druhu.

Všeobecně dohlíží na vedení obecních kronik a na školení kronikářů.

Ochraňuje památky přírodní a dochovaný vzhled krajinný. Spolupůsobí zejména při zřizování chráněných území, t. zv. reservací (úplných a částečných), národních parků a dozírá na ně.

Provádí odborné školení a organisuje sběr národopisných památek.

Pečuje o zachování lidového svérázu (památek, lidových písní, říkadel, tanců, zvyků, slavností).

Č. 10.

Přibližuje lidu knihu jako zvláště důležitý zdroj kultury soustavnou podporou a dohledem nad činností veřejných knihoven, péčí o výchovu čtenářů a školením knihovníků.

Pečuje o soustavnou kulturní a politickou výchovu lidu knihou.

Dozírá na provádění zákona o jednotné soustavě knihoven a knihovnickém vzdělání, zvláště pak jeho ustanovení o spolupráci knihoven jednotné soustavy a o povinnosti vzájemného půjčování knih a knižních souborů mezi knihovnami jednotné soustavy.

Stará se o organisační a správní věci lidových knihoven v kraji, zejména o zřizování, umístění, správu a provoz lidových knihoven a spolkových knihoven.

Dbá o odbornou kvalifikaci knihovníků knihoven jednotné soustavy, stará se o výběr knihovnických pracovníků a organisuje pro ně a pro ostatní zájemce knihovnické kursy.

Řídí a dozírá na propagační akce knihoven jednotné soustavy (tisk, rozhlas, knižní výstavy).

Provádí distribuci propagačních plakátů, diapositivů, diapásů, krátkých filmů a stará se o jejich účelné využití.

Organisuje zřizování čtenářských klubů a kroužků, řídí jejich činnost a dozírá na ni.

Organisuje kriticko-bibliografickou službu čtenářům a pečuje o účelné využití bibliografických pomůcek.

Spolupracuje s kulturními patrony, jednotnou odborovou organisací, jednotným svazem zemědělců, Československým svazem mládeže a ostatními masovými organisacemi při budování jednotné soustavy knihoven a výchově lidu knihou.

Spolupůsobí při provádění zákona o vydávání a rozšiřování knih, hudebnin a jiných neperiodických publikací.

Uděluje knihkupecká oprávnění k rozšiřování knih a dozírá na knižní trh.

Organisuje krátkodobé školení knihkupců a knihkupeckých pracovníků.

Č. 11.

Pečuje o zvýšení tělesné a branné zdatnosti mimoškolní tělesnou výchovou, výchovným pobytem v přírodě a turistikou.

Pečuje o jednotné řízení tělesné výchovy a zejména také o soulad mezi tělesnou výchovou školní a mimoškolní.

Pečuje o rozvoj jednotné tělovýchovné organisace, podporuje její činnost a dozírá na ni.

Zřizuje a provozuje krajská tělovýchovná střediska.

Pečuje o výstavbu tělovýchovných zařízení a jejich vybavení a dohlíží na jejich účelné využití.

Pořádá státní tělovýchovné kursy pro cvičitele a jiné činovníky tělovýchovné, řídí a dozírá na veškeré ostatní školení v oboru tělesné výchovy.

Organisuje péči o vyrovnávací tělocvik pro pracující.

Pečuje o výcvik závodníků i závodních družstev, o krajské závody, soutěže a podniky ve všech oborech tělovýchovných a organisuje účast kraje na celostátních i mezinárodních závodech a podnicích.

Pečuje o rozvoj soutěží o Tyršův odznak zdatnosti a pořádá zvláštní soutěže o tento odznak v krajském měřítku (plachtění, horolezectví, lyžařství a pod.).

Projevuje uznání a uděluje diplomy a ceny za zásluhy o tělesnou výchovu v kraji.

Propaguje tělesnou výchovu tiskem, filmem, přednáškami a výstavami.

Pečuje o budování zařízení a cest sloužících turistice, označení turistických cest a spolupůsobí při vydávání turistických map a literatury.

Organisuje výchovný pobyt v přírodě (na př. turistiku, táboření, lyžařské zájezdy), jakož i horolezectví a spolupůsobí při organisaci horské záchranné služby.

Č. 12.

Spravuje věci nadační s výjimkou nadací církevních.

Vede evidenci nadací.

Dozírá na zřizování nadací.

Spravuje jmění nadací, jichž správa přísluší přímo krajskému národnímu výboru podle výslovných ustanovení nadačních listů nebo vůbec nadačním úřadům, pokud účelové určení nadace přesahuje území okresu, čítaje v to i vyřizování osobních věcí zaměstnanců nadačních statků.

Dozírá na správu jmění nadací se samostatnou nadační správou, pokud účelové určení nadace přesahuje území okresu.

Uděluje předběžný souhlas v takových věcech správy jmění nadací spravovaných okresním národním výborem nebo samostatnou nadační správou, které nenáležejí k řádnému hospodaření, zejména ke změnám v uložení nadačního jmění, a to ke zcizení, směně, zatížení nebo koupi při ceně přes 100.000 Kčs a k pronájmu nebo propachtování nadačních nemovitostí na dobu delší 6 let.

Uděluje nadační požitky nadací ve vlastní správě, pokud účelové určení nepřesahuje území kraje, s výjimkou rozhodování o přípustnosti výplaty nadačních požitků do ciziny nebo cizím státním příslušníkům.

Povoluje kumulace nadačních požitků v jedné osobě nebo rodině.

Podává návrhy ústředním úřadům na permutaci nebo zrušení nadací.

Odstavec 3: Pokud jde o obory stanovené v odstavcích 1 a 2, náleží referátu prováděti také správní trestní řízení.

Část II.

Zásady pro rozdělení referátu na oddělení.

Referát se dělí na čtyři oddělení:

1. Oddělení pedagogické obstarává pedagogické věci školské.
2. Oddělení kulturní správy obstarává správní a hospodářské věci školské, věci vědecké, umělecké a nadační.
3. Oddělení osvětové obstarává věci státně propagační, věci lidové výchovy a knihovnictví.
4. Oddělení pro tělesnou výchovu a sport obstarává věci tělesné výchovy a sportu.

Bližší rozdělení práce provedou podle těchto zásad krajské národní výbory.

Část III.

Závěrečné ustanovení.

Vyhláška ministerstva školství, věd a umění a ministerstva informací a osvěty č. 940/1949 Ú. l. I a vyhláška pověřenectva školství, věd a umění a pověřenectva informací a osvěty č. 45/1950 Ú. v. I, o rozsahu činnosti referátů krajských národních výborů pro školství, osvětu a tělesnou výchovu a o jejich rozdělení na oddělení, pozbývají platnosti.

Zástupce ministra školství, věd a umění:

Pavlásek v. r.

Ministr informací a osvěty a předseda Státního úřadu pro tělesnou výchovu a sport:

Kopecký v. r.

241.

VYHLÁŠKA
ministerstva zdravotnictví

ze dne 27. března 1950

o léčivech vydávaných mimo lékárny.

Ministerstvo zdravotnictví stanoví v dohodě s ministerstvy vnitřního obchodu a výživy podle § 5 odst. 2 zákona č. 271/1949 Sb., o výrobě a distribuci léčiv:

§ 1.

Z léčiv, kterých se užívá i k jiným účelům než léčebným, lze mimo lékárny vydávat jen látky, jichž se též používá

a) jako dietetických přípravků pro zvláštní způsob výživy nebo pro určitý výživný účinek nebo

b) jako kosmetických přípravků anebo

c) k laboratorním, technickým a průmyslovým účelům.

§ 2.

Látky uvedené v § 1 lze mimo lékárny vydávat jen v obchodních podnicích, které jsou k tomu podle obecných právních předpisů oprávněny.

§ 3.

(1) Látky uvedené v § 1 musí být v obchodních podnicích (§ 2) chovány v prodejních i zásobních místnostech odděleně tak, aby vlivem jiného zboží nebyla zhoršena jejich jakost nebo hodnotnost, a uloženy ve vhodných schránkách zabraňujících zaprášení nebo jinému znečištění.

(2) Léčivé rostliny, vydávané jako látky uvedené v § 1, pokud nejsou v původním balení, smějí být v obchodních podnicích (§ 2) chovány a vydávány jen nezdrobněné nebo na hrubo sekané, aby se mohly určit bez podrobnějšího zkoumání.

§ 4.

Pro kontrolu, zda látky uvedené v § 1 jsou v obchodních podnicích (§ 2) řádně chovány a vydávány, provádějí krajské národní výbory nejméně jednou v roce prohlídku každého takového obchodního podniku. Tuto působnost mohou krajské národní výbory přenést na příslušné okresní národní výbory.

§ 5.

Jednání a opominutí, která se příčí ustanovením této vyhlášky, se trestají podle § 16 zákona č. 271/1949 Sb.

§ 6.

Tato vyhláška nabývá účinnosti dnem vyhlášení.

Ministr:

Plojhar v. r.

242.

VYHLÁŠKA ministerstva techniky

ze dne 29. března 1950,

kterou se vydávají pokyny a směrnice pro stavbu mlékáren.

Ministerstvo techniky vydává v dohodě s ministerstvy výživy a zdravotnictví podle § 15 odst. 1 písm. a) a odst. 2 vládního nařízení č. 296/1948 Sb., o opatřeních ve stavebnictví v pětiletém plánu, tyto pokyny a směrnice pro stavbu mlékáren:

Část I.

Základní ustanovení.

§ 1.

Druhy staveb mlékáren.

(1) Podle výroby se dělí mlékárny na konsumní, ryze výrobní, konsumní a výrobní a na speciální.

(2) Podle druhu výroby a kapacity nutno předběžně vypracovat schema uspořádání výrobních zařízení se zřetelem na účelnost a hygienu provozu a jeho hospodárnost po stránce potřeby pracovních sil a předběžný propočet spotřeby energie pro provozní zařízení i k vytápění.

Část II.

Stavební projekt.

§ 2.

(1) Stavební projekt se pořizuje jen pro stavbu, jejíž uskutečnění je v souladu s jednotným hospodářským plánem. Při zařazení do plánu projekčních prací jest postupovat podle směrnic pro vypracování návrhu prováděcího plánu projekčních prací stavebních, vydaných státním úřadem plánovacím.

(2) Projekt má obsahovat mimo hlavní investice (provozovny) též investice vedlejší, jako příjezdní komunikace (vlečku, silnici), kanalisaci, čisticí stanici, transformační stanici, zajištění vody a přesný výpočet spotřeby energie pro provozní zařízení i k vytápění.

(3) Projekt musí být úplný, t. j. musí být vyhotoven podle směrnic uvedených v odstavci 1.

(4) Povšechný návrh (ideový projekt) mlékárny i s jejím umístěním je třeba vždy před zahájením všech přípravných prací projednat s vojenskou správou a po stránce technické, technicko-hospodářské, zdravotní, zásobovací a vyživovací, jakož i civilní ochrany s krajským národním výborem.

Část III.

Podklady pro projekt.

§ 3.

(1) Povinností stavebníka je, aby v nejužší spolupráci s krajským národním výborem

1. vypracoval výrobní a stavební program doplněný dispositčním a provozním schematem s rozmístěním strojů; tento program i schema je projednat s odbornými podniky, po případě s dodavateli strojního zařízení;

2. vyšetřil poměry územní provedením geologického a hydrologického průzkumu staveniště a jeho širšího okolí. Zejména je nutno

a) posoudit vlastnosti základové půdy pro vhodnost způsobu zakládání (po případě nutnost provedení sond); třeba se vystříhat zakládání v těžko rozpojitelných skalách,

b) zjistit možnost opatření zdravotně nezávadné vody v dostatečném množství, a to především z vlastního zdroje (§ 4 odst. 3 a 4), a

c) zjistit stav spodních vod a vymezit okolní inundační oblast;

3. zjistil způsob odvádění odpadních vod, jejich zčištění před vypuštěním do toku a po případě předčištění a dočištění biologicky nebo jinak;

4. opatřil vyhovující náčrt dosavadních rozvodů vodovodních, kanalisačních a energetických zdrojů;

5. stanovil potřebu energetickou, při čemž třeba počítat s možností přívodu páry, plynu i elektřiny z ústřední výrobny.

(2) Projekt vlastní čistírny musí být vypracován odborníkem současně s celým projektem, a to na podkladě předchozích laboratorních rozborů s hlediska chemicko-bakteriologicko-biologického jak vlastních vod odpadních, tak i příslušného veřejného recipientu (toku a pod.).

§ 4.

(1) Stavbu je umístit ve shodě s územním nebo zastavovacím plánem, po případě zatím s upravovacím plánem (náčrtem) a zároveň se třeba řídit platnými předpisy o stavebním obvodu. Při tom je přihlédnout k tomu,

1. aby staveniště bylo pokud možno volné s dostatečným prouděním vzduchu, mimo plochu zastavěnou obytnými domy a aby bylo počítáno s možností rozšíření závodu,

2. aby staveniště bylo lze účelně a hospodárně navázat na dráhu a jiné komunikace, při čemž však mlékárna nemá mít přímý vjezd s frekventovaných hlavních cest, a

3. aby stavba byla vhodně začleněna do krajiny.

(2) Ze zdravotních důvodů není přípustné v sousedství mlékáren provozovat závody, které by zejména kouřem, zápachem nebo nečistotou byly na závadu provozu mlékáren (na př. líhňařské závody nebo výkrmny drůbeže a vepřů).

(3) Na 1 l mléka třeba počítat se spotřebou 3—7 l vody podle provozního a výrobního programu mlékárny. Vzhledem k značně kolísající spotřebě vody je nutno, aby současně se strojním a provozním projektem mlékárny byl strojním projektantem vypracován denní diagram spotřeby vody, který by byl podkladem pro opatření potřebného vodního zdroje a po případě pro dimensování akumulačních vodních nádrží. Ohřáté vody z chladičů mléka a smetany má být všestranně využito k provozním účelům (mytí, napájení kotlů atd.).

(4) Voda, které se používá v mlékárně kromě kotelny, strojovny a dvora, musí být zdravotně nezávadná, musí vyhovovat plně požadavkům fysikálním, chemickým, bakteriologickým a biologickým a nesmí obsahovat zárodky ohrožující výrobu, bakterie rozkládající tuk, tvořící barvivo a plísně a pod. Je třeba, aby voda měla nízkou teplotu a příznivý stupeň mineralisace s obsahem vázané i příslušné kyseliny uhličité. Volná útočná kyselina uhličitá je v zájmu provozu nepřípustná.

Všeobecné zásady disposice.

§ 5.

Je třeba dodržovat zásadu volného půdorysu daného pilířovou konstrukcí s možností libovolného rozdělení vnitřních prostor nenosnými příčkami. Rozpětí nosných částí staveb při větším počtu stejného druhu těchto částí je volit se zřetelem na použití hotových nosných stavebních dílců (prefabrikovaných).*)

§ 6.

(1) Disposice musí být navržena hospodárně. Účelným rozvržením pracovních místností je třeba se vyhnout všem neužitečným (mrtvým) plochám v provozovnách i v jiných prostorách. Výšky podlah pracovních místností (kromě kotelny) je navrhovati v téže etáži v jedné úrovni a bez zbytečných stupňů a nerovností; v přízemí je podlahy navrhovat ve výši přijímající a výdejní rampy.

(2) Je třeba dbáti toho, aby hlavní provozní místnosti jako ošetřovna, máslárna, sýrárna, tvarohárna, expedice a pod. nebyly poddimensovány ve prospěch vedlejších provozních místností.

(3) Jest se vyhýbat nehospodárným adaptacím starých budov.

---

*) Viz vyhlášku č. 1195/1949 Ú. l. I, kterou se vydávají závazné směrnice pro navrhování průmyslových provozoven o jednom podlaží.

§ 7.

Bezpodmínečně je třeba dodržet:

a) ústřední polohu ošetřovny s odstředivkami, pasteury a chlazením mléka,

b) nejkratší spojení potrubí pro mléko mezi ošetřovnou a ostatními provozovnami, zejména máslárnou, úchovnou mléka a sýrárnou; potrubí jest vésti všude přístupně a viditelně,

c) nekřížení dílčích provozů a jejich jednosměrnost.

§ 8.

Komunikační otvory provozních místností je vždy dimensovati tak, aby bylo pamatováno jak na montáž, tak i na případné výměny provozního zařízení.

§ 9.

(1) Prostory čistých provozů (na př. ošetřovny, máslárny, sýrárny a výdej mléka) musí být odděleny od prostorů provozů nečistých (na př. příjem mléka, umyvárna nádob). Je třeba zabránit pronikání pachů z jedné místnosti do druhé.

(2) Vyhověti je nejpřísnějším požadavkům čistoty. Je třeba, aby provozovny byly dostatečně světlé a vzdušné. Ve všech provozních místnostech je nutno počítat se snadným čištěním (nepropustná podlaha, oblé přechody stěn k podlaze a stěn navzájem, podlahy s mírným spádem dovnitř, odpadové vpusti, stěny obloženy obkládačkami a v každé místnosti přívod vody s odpadem). Pamatovati je na možnost snadného čištění všech částí stavby a strojů (nejlépe tlakovou vodou či parou), na zavedení studené a horké vody i páry do všech provozních částí budovy a na správné umístění odpadů v podlahách.

(3) V budově mlékárny smí býti uchovávána v otevřených nádržích jen syrovátka vyrobená téhož dne.

(4) Nutno pamatovat na zařízení k sterilisaci dopravních tanků a cisteren na mléko.

§ 10.

(1) Je třeba pamatovat na dostatečný manipulační a komunikační prostor při strojích se zřetelem na bezpečnost a hygienu. Nejmenší šířka uliček mezi stroji budiž 0.75 m, mezi strojem a stěnou 1.5 m; komunikační uličky musí mít nejmenší šířku 2 m.

(2) Stroje je nutno uspořádat tak, aby provoz byl co nejpřehlednější a nejúčelnější.

(3) Všechny instalační prostory, jimiž je vedeno instalační zařízení v mlékárnách (kanály, chodby, stoupací a průlezné šachty, dvojité stropy atd.), musí být přiměřeně přístupny zvláště tam, kde odbočují. Pro hlavní horizontální vedení se doporučuje zřizovat průchodné kanály i mezi budovami.

(4) Vertikální vedení je možno soustředit do průlezných šachet velikosti 60/90 cm až 90/90 cm; vyloučiti jest pouhá kontrolní dvířka. Nejvýhodnější a nejpřístupnější vedení vertikálních větví potrubí provede se po stěnách provozoven.

(5) Hrany nádržek (přijímací nádržky u vah a pod.), pokud není provoz zmechanisován, musí být vysoké nejméně 40 cm a nejvýše 80 cm nad podlahou. Mycí stroje na konve jest uspořádat tak, aby vyprázdněné konve bylo možno pohodlně a bez pokládání na zem odkládat na odkapní část transporteru myčky.

(6) U potrubí na mléko je pamatovat na potřebné výškové rozdíly mezi výtokovým ventilem nádržky váhy, vlastní přijímací nádrží a vtokovým hrdlem prvého čerpadla na mléko (na př. umístěním přijímacích nádrží nebo tanků v nižším patře budovy pod příjmem).

Disposice jednotlivých provozoven.

§ 11.

(1) Ošetřovnu (či pracovnu), kde se děje vlastní ošetření nebo odstřeďování mléka, nutno situovat tak, aby spojení s ostatními provozovnami, kde se mléko dále zpracuje nebo skladuje, bylo co nejkratší.

(2) Máslárna musí být umístěna v sousedství ošetřovny s nejkratším vedením potrubí pro smetanu. Pro formování másla se doporučuje zřídit oddělenou místnost, na kterou navazují chladírny másla.

(3) Světlá výška ošetřovny a máslárny se doporučuje asi 4 m.

§ 12.

(1) Sýrárnu se doporučuje komunikačně zapojit na lisovnu, solírnu, úchovnu a balírnu sýrů.

(2) Strojovnu chladicího zařízení, strojovnu čerpací vodní stanice a kotelnu je třeba situovat tak, aby nebyla v bezprostřední blízkosti provozních místností, a s přihlédnutím k tomu, aby vedení bylo co nejkratší. Vhodným řešením je zajistit hospodárné skladování a úspornou i účelnou dopravu topiva; zbytečnou dopravu topiva je vyloučit. Při tom buď podle možnosti využito sklonitosti terénu staveniště.

(3) Transformační stanici a elektrickou ústřednu se doporučuje navrhnouti v dohodě s dodavatelem elektřiny pokud možno nejblíže centru očekávané spotřeby.

(4) Doporučuje se zřídit ústřední montážní prostor, odkud je rozvedeno parní i vodní potrubí, elektrické vedení atd.

(5) Kancelář technického správce je třeba situovat tak, aby z ní byl dobrý přehled po celé ústřední části podniku.

(6) Je-li větrání zařízeno ústředně, je třeba počítat se zvláštní místností pro vzduchotechnickou strojovnu. Vyžaduje se, aby byla blízko pracoviště, se snadným přívodem páry, v blízkosti parních rozvodů, se snadným nassáváním venkovského vzduchu, a na stinné, nesluneční, pokud možno severní straně.

(7) Rampy*) je třeba navrhnout vždy kryté proti dešti. Doporučuje se zakrýt částečně přístřeškem i prostor vozovky vedle rampy, aby povozy byly při manipulaci kryty.

(8) Obytné místnosti třeba zásadně vyloučit z provozních budov mlékárny.

§ 13.

(1) Je pamatovat na zřízení závodní kuchyně a jídelny.**)

(2) Šatny***) nemají být umístěny v suterénu; jen výjimečně lze je připustit ve zvýšeném suterénu. Nutno je umístit tak, aby se zaměstnanci mohli převléci i přezout při vstupu do mlékárny (podle možnosti v provozní budově).

(3) Je pamatovat na samostatné záchody pro dopravce mléka, umístěné mimo provoz mlékárny. Záchody jest nutno oddělit předsíní a umístit v nich zařízení k mytí rukou.

(4) Lázně a umyvárny vybavené teplou a studenou vodou, dále šatny a záchody musí být od provozu dostatečně odděleny za šetření zásad nejpřísnější hygieny.

(5) Šatny, lázně, umyvárny i záchody jsou oddělené podle pohlaví.

(6) Budiž dodržována zásada soustřeďování instalací.

§ 14.

(1) Dvůr, v němž je umístěna příjezdní a výjezdní rampa, je třeba řešit tak, aby byl bezprašný a snadno čistitelný (dlážděný se sparami zalitými asfaltem, asfaltovaný nebo betonový), řádně odvodněný, vybaven hydranty a dostatečně prosorný, aby v něm nedocházelo ke křížení provozu.

(2) Příjezdné cesty je třeba upravit s bezprašným povrchem.

---

*) Viz vyhlášku č. 831/1949 Ú. l. I. o typech ramp (vyvýšených skládek) u průmyslových staveb.

**) Připravuje se typisace závodních kuchyní a jídelen.

***) Připravuje se typisace šaten.

(3) Pamatovat jest na zřízení garáží*) se zařízením na mytí vozů.

(4) Je třeba vyhradit dostatečně velké prostory pro rekreaci mimo provozní prostor s menší travnatou plochou, po případě s hřištěm a pod.

(5) Při budování studní je nutno dodržovat platné zdravotní předpisy.

Část IV.

Zvláštní podmínky.

§ 15.

Větrání.

(1) U všech provozních místností je třeba pamatovat na účinné, pokud možno příčné větrání ventilačními křídly oken. V místnostech, kde je toho zvlášť zapotřebí, jest toto větrání doplnit přívodem čerstvého vzduchu odstředivým ventilátorem. U místností vyžadujících bezpodmínečně bezprašný provoz (ošetřovna, máslárna, místnost s otevřeným chladičem mléka a vůbec místnosti, kde se zachází s volným mlékem a jeho výrobky) jest třeba přiváděný vzduch vésti přes olejový filtr k zachycení prachu.

(2) Při zařizování větrání je třeba pamatovat na umělé větrání místností (úkrytu) určených pro účely civilní ochrany.

Topení.

§ 16.

(1) K vytápění kancelářských místností se použije teplovodního topení. K vytápění provozních místností možno použít jak topení teplovodního, tak i parního. U teplovodního topení třeba volit topná tělesa hladká k snadnému udržování čistoty. Pro vytápění a odmlžování, zejména velkých prostorů, přicházejí v úvahu nástěnné teplovzdušné parní ohřívače vzduchu s ventilátory.

(2) K snížení spotřeby železa je teplovodní topení volit s nuceným oběhem vody (odstředivými čerpadly). K parovodnímu vytápění lze použít jen páry o nízkém tlaku (redukovaném). Příslušné měniče tepla, čerpadla, redukční stanice a zařízení pro přípravu teplé vody jest umístit ve vhodných prostorech mimo provozovny.

(3) Zařízení kotelny a volba kotlů, jejich systémů a velikostí musí být provedena na podkladě odborného tepelně-ekonomického propočtu mlékárenského provozu a musí zde být uplatněny zásady provozu kotelny. Stupeň temperování jednotlivých místností musí být předem určen stavebníkem. Nutno zařídit, aby — pokud to dovoluje provoz a strojní zařízení — bylo co největší množství parních kondensátů vráceno zpět do kotelny k napájení parních kotlů.

(4) Pro účely ústředního vytápění v době mimo provoz se doporučuje použít zvláštního kotle pro ústřední vytápění.

(5) Napájecí voda pro parní kotle musí vyhovovat požadavkům kotelní konstrukce a způsob případného změkčování musí být pravidelně kontrolován, po případě nařízen kotelním odborníkem pro úpravu napájecí vody.

(6) Parní kotle jest volit v dohodě s ústřední rozdělovnou uhlí, pokud jde o volbu druhu paliva, jenž bude podniku v rámci plánovaného hospodářství pro kraj přidělen. Přitom nutno přihlédnout k tomu, aby i kotel na ústřední vytápění byl pokud možno na totéž palivo.

§ 17.

Je pamatovat na krytou skládku paliva a účelné automatické zauhlování kotlů i bezprašné odpopelňování. Při malé spotřebě paliva stačí odvoz popelovými nádobami. Při větší spotřebě jest účelné zřídit popelový bunkr s potřebnou mechanisací.

§ 18.

Odmlžování.

Na odmlžování je třeba pamatovat zejména v příjmu zboží, v ošetřovně při pasteurech a odstředivkách, při mytí konví a lahví, ve stáčírně, v sýrárně, v tvaroháně a sušárně mléka.

*) Připravuje se typisace garáží.

§ 19.

Chladicí zařízení.

(1) Výkon chladicího zařízení musí být stanoven odborníkem podle kapacity mlékárny se zřetelem na největší zatížení a veškeré požadavky na spotřebu chladu.

(2) K úspoře v tepelném hospodářství se doporučuje svádět vlažné čisté vody od chladičů mléka a smetany do sběrné nádrže dostatečné dimensované k dalšímu použití k mycím účelům.

(3) Pro pravidelnou kontrolu bezvadnosti ohřáté vody z chladicího zařízení je pamatovat na vložení kohoutu pro odebírání vzorků. Potrubí chladicí vody je zapojit též na kanalisaci, kam je možno svést chladicí vody při poruše chladicího zařízení.

§ 20.

Elektrické instalace.

(1) Veškeré elektrické zařízení musí vyhovovat platným předpisům a normám, při čemž jest třeba uvažovati stupeň bezpečnosti místnosti, v níž elektrické zařízení jest umístěno (vlhká, mokrá, nečistá, s žíravinami, parami atd.).

(2) Ovládání elektrických přístrojů a motorů jest soustředit na podružných rozváděčích skupinově podle potřeby a bezpečnosti provozu.

Část V.

Části stavby a stavebniny.

§ 21.

(1) Je třeba zpravidla použít pilířové konstrukce, a to u provozních místností železobetonové a u ostatních cihelné, aby se dosáhlo potřebných volných prostor provozních. U menších mlékáren často postačí provést jen železobetonové konstrukce stropní.

(2) Při navrhování třeba přihlédnout ke všem momentům hospodárnosti, zejména pokud jde o stavebniny, kterých není dostatek. Řešení fasády musí být jednoduché, ne příliš členité; zřizování vyložených arkýřů nebo balkonů se vylučuje.

(3) Základy možno provádět z kamene nebo betonu podle daných možností.

(4) Venkovní zdivo budiž cihelné, u železobetonových pilířových staveb výplňové z tvárnic s isolačními schopnostmi nejméně 45 cm silného zdiva z plných cihel.

§ 22.

(1) Příčky buďte lehké a vyzděné. Kde z důvodů provozních je to nezbytně třeba, buďte obloženy pokud možno do výše 90 cm od podlahy a zbytek stěny zasklen.

(2) Podlahy nutno provádět nepropustné, snadno omyvatelné, s kameninovými dlažbami světlých barev, ve spádu k odpadní gule a se zapojením na kanalisaci. V pracovních místnostech i komunikacích jsou podlahy se zaobleným přechodem ve stěny. V místech, kde je dlažba vystavena nárazům těžkých konví, zejména na rampách, v příjmu a výdeji, je třeba navrhnout desky zvlášť silné a odolné, nejméně 4—5 cm, s řádnými sparami dokonale vylitými keramickými tmely, odolnými proti kyselinám, nárazům a tepelným změnám. Je třeba se vystříhat úzkých spar, na př. u běžných tenkých dlaždic. Nahodilé a užitečné zatížení podlah musí být předem ve stavebním programu stanoveno podle provozních poměrů jednotlivých místností a podle strojního zařízení. Výše zatížení vyplývá z výrobního typu závodu a hlavně typů instalovaných strojů.

(3) Stěny místností sloužících pro zpracování mléka nebo mléčných výrobků musí být odolného povrchu, hladké, s obklady do výše nejméně 180 cm ve světlých barvách, snadno čistitelné. Provádění výstupků, výklenků a zbytečných koutů je nepřípustné. Napojení stěn na sebe je provádět se zaoblením.

(4) Stropy buďte hladké s rovným hladkým podhledem. V provozních místnostech se nesmí provádět stropy s rákosovými omítkami na dřevěném šalování. Lze užít i pálených cihelných desek se stykem na rybinu, obílených a vylučujících odprýskávání a odpadávání omítky, nebo keramického pletiva.

§ 23.

(1) Okna*) buďte dvojitá (sdružená či zdvojená), normalisovaná, dostatečně veliká, aby intensita osvětlení se rovnala průměrně 150—200 luxům, a buďte provedena pokud možno až těsně pod strop (s maximální špaletou 5 cm), s větracími dílci (v horní i dolní části okna na pákové zařízení ovladatelné na dosah ruky) tak seřízenými, aby bylo zabráněno vnikání hmyzu do provozovny. Nejlépe lze použít sklobetonové konstrukce s větracími dílci.

(2) Dveře*) do exponovaných provozních místností buďte kovové, hladké s odolným povrchem, normalisované velikosti do ocelových zárubní.

§ 24.

(1) Osvětlení buď zásadně přímé pro všechny místnosti, při čemž lze výjimečně užít i stropního osvětlení při přízemních stavbách. Intensita umělého osvětlení musí odpovídat potřebě provozu.

(2) K vnitřním isolacím proti vlhku, teplu, zimě i plísním je nezbytně nutno používat pouze osvědčených isolačních hmot.

§ 25.

(1) Střechy je třeba provést z trvanlivé krytiny.

(2) Omítky fasádní se doporučuje zřizovat tvrdé, kyselinám vzdorující. Musí být navrhovány jen v jednoduchém provedení a v klidných světlých tónech. Ve výjimečných zvláště odůvodněných případech lze užít i obkladového materiálu keramického, jestliže hospodárnost užití při exponovaných částech fasády bude prokázána.

(3) Podezdívky buďte prováděny ustupující, neomítané, pokud možno z přirozených materiálů nebo s obklady se sparováním.

(4) Používání cementových tvárnic (napodobujících kámen) a nevhodných betonových plotů se zakazuje. Oplechování budiž pokud možno nahrazeno keramickými tvárnicemi.

*) Viz vyhlášku č. 830/1949 Ú. l. I, o typech velikosti dveří, vrat a betonových oken pro průmyslové stavby.

§ 26.

Kanalisace.

(1) Zásadně je třeba uplatňovat požadavek oddělení kanalisace domovní, t. j. záchodů, umyváren, závodní kuchyně atd., od kanalisace provozní. Kanalisace záchodů musí být připojena ke hlavní kanalisaci dostatečně daleko za kanalisací vedoucí z provozních místností. Vpusti do stok pro odvádění provozních odpadních vod musí být ve všech místnostech opatřeny vhodnými uzávěry proti vnikání zápachu ze stok.

(2) Kanalisační potrubí v provozovnách buď z asfaltované litiny, v suterénu z kameniny. Veškerá kolena a odbočky musí být přístupné k čištění vhodně umístěnými čisticími kusy. Dimensování kanalisace musí být v souladu s největším množstvím odpadních vod, udaným předem stavebníkem.

(3) V místech, kde není vybudována kanalisace s čistírnou, je třeba odpadní vody upravovat ve vlastní čistírně. V místech, kde odpadní vody jsou čištěny obcí, postačí částečná úprava (předčištění, lapač tuku).

Část VI.

Závěrečná ustanovení.

§ 27.

(1) Pokud v této vyhlášce není jinak stanoveno, platí příslušná ustanovení vyhlášky ministerstva techniky č. 614/1949 Ú. l. I, kterou se vydávají pokyny a směrnice pro navrhování a provádění pozemních staveb vyjímaje stavby typisované, a vyhlášek, jimiž se stanoví závaznost norem stavebního oboru.

(2) Jsou-li pro určité druhy staveb nebo jejich části stanoveny závazné typy anebo vydány závazné směrnice, třeba se řídit těmito typy a směrnicemi.

(3) Nedotčena zůstávají ustanovení směrnic vydaných pro stavebně-technická opatření proti leteckým a jiným podobným útokům a směrnic vydaných podle § 10 vládního nařízení č. 75/1934 Sb., o výrobě mléka a výrobků z mléka a obchodu s těmito potravinami.

(4) Výjimky z této vyhlášky povoluje v důvodných případech ministerstvo techniky nebo orgán jím zmocněný.

§ 28.

Tato vyhláška nabývá účinnosti 15. dnem po vyhlášení.

Ministr:
Prof. Dr. Ing. Šlechta v. r.

Vydavatel: Ministerstvo vnitra v Praze. — Odpovědný zástupce listu **Karel Hellebrand.** — Tiskne Státní tiskárna, n. p. 02 v Praze III, Karmelitská ul. č. 6. — **Předplatné** společně pro I. a II. díl: na měsíc 65 Kčs, na čtvrt roku 195 Kčs, na půl roku 390 Kčs, na celý rok 780 Kčs včetně poštovného. — **Předplatné** pouze pro I. díl: na celý rok 420 Kčs. Předpláceti lze na dobu nejméně jednoho měsíce — **Zrušení předplatného** se uznává jen ku konci měsíce na včasnou písemnou výpověď — **Obce** (místní národní výbory, místní správní komise) platí za oba díly při přímém povinném odběru snížené roční předplatné 600 Kčs. — **Frankované reklamace** se uznávají jen, dojdou-li do 8 dnů po vydání reklamovaného čísla. — Účet Poštovní spořitelny čís. 3*2*3. Novinová sazba povolena ředitelstvím pošt a telegrafů čís. 128.500/VII-1936. — Dohlédací poštovní úřad Praha 022.